

RE Stækkun Keflavíkurflugvallar - Umsögn Suðurnesjabæjar

Til : Jakob Gunnarsson - SLS;Afgreiðsla Ráðhús Garði <afgreidsla@sudurnesjabaer.is>
Frá : Jón Ben Einarsson <jonben@sudurnesjabaer.is>
Heiti : RE Stækkun Keflavíkurflugvallar - Umsögn Suðurnesjabæjar
Málsnúmer : 202206011
Málsaðili : Isavia ohf.
Skráð dags : 30.03.2023 15:17:03
Höfundur : Jón Ben Einarsson <jonben@sudurnesjabaer.is>
Viðhengi [0709_001.pdf](#)
[image003.jpg](#)
[image002.png](#)

Sæll Jakob

Meðfylgjandi er afgreiðsla Suðurnesjabæjar vegna erindisins.

Jón Ben Einarsson

Sviðsstjóri skipulags- og umhverfissviðs

-

Sunnubraut 4, 250 Garður

-

425 3000

847 2503

-

www.sudurnesjabaer.is

From: Jakob Gunnarsson - SLS
Sent: mánudagur, 13. mars 2023 15:31
To: Jón Ben Einarsson ; Afgreiðsla Ráðhús Garði
Subject: Stækkun Keflavíkurflugvallar - Umsagnarbeiðni.

Isavia hefur lagt fram umhverfismatsskýrslu fyrir Stækkun Keflavíkurflugvallar.

Umhverfismatsskýrslu um ofangreinda framkvæmd ásamt viðaukum má finna á eftirfarandi slóð:

[Stækkun Keflavíkurflugvallar | Matsáætlanir 111 \(lög 111/2021\) | Skipulagsstofnun](#)

Skipulagsstofnun fer fram á að veitt verði umsögn um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar. Umsagnaraðilar skulu gefa álit sitt í samræmi við 16. gr. reglugerðar nr. 1381/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Í umsögn skal koma fram hvort umsagnaraðili hafi athugasemdir við umfjöllun í umhverfismatsskýrslu út frá starfssviði umsagnaraðila, svo sem um gögn sem byggt er á, úrvinnslu gagna, mat á vægi og eðli umhverfisáhrifa eða framsetningu umhverfismatsskýrslu. Einnig, ef á skortir, hvaða atriðum umsagnaraðili telur að gera þurfi frekari skil eða hafa sérstaklega í huga við leyfisveitingar, svo sem varðandi mótvægisáðgerðir og vöktun. Leyfisveitendur skulu í umsögn sinni gera grein fyrir þeim leyfum sem eru á starfssviði þeirra og framkvæmdin er háð.

Umsögn óskast send Skipulagsstofnun í síðasta lagi 2. maí 2023 á tölvupóstföngin: skipulag@skipulag.is, jakob@skipulag.is og egill@skipulag.is

Jakob Gunnarsson

Sérfræðingur, svið umhverfismats / Specialist, Environmental Assessment

Skipulagsstofnun - National Planning Agency

Borgartún 7b, 105 Reykjavík, Ísland - Iceland

sími 595 4100

Jakob.Gunnarsson@skipulag.is

www.skipulag.is

www.facebook.com/skipulagsstofnun

SUÐURNESJABÆR

Suðurnesjabæ, 30. mars 2023
2303052 JKH

09.21

Skipulagsstofnun
Jakob Gunnarsson
Borgartún 7b
105 Reykjavík

Efni: Stækkun Keflavíkurflugvallar-Umhverfismatsskýrsla.

Á fundi Framkvæmda- og skipulagsráðs Suðurnesjabæjar þann 29. mars var lögð fram til umsagnar Umhverfismatsskýrsla vegna stækkunar Keflavíkurflugvallar.

Eftirfarandi er afgreiðsla ráðsins á erindinu:

Ráðið gerir ekki athugasemd við umhverfismatsskýrslu vegna stækkun Keflavíkurflugvallar.

Afgreiðsla Framkvæmda- og skipulagsráðs tilkynnist hér með.

Virðingarfyllt,

Jón Ben Einarsson
Skipulags- og byggingarfulltrúi

Reykjanesbæ 15. mars 2023
Nr 2019050472

Jakob Gunnarsson
Skipulagstofnun
Borgartún 7b
105 Reykjavík

Varðar: Umhverfismatsskýrsla fyrir stækkun Keflavíkurflugvallar

Skipulagsstofnun með erindi dags 13. mars óskar umsagnar um umhverfismatsskýrslu fyrir Stækkun Keflavíkurflugvallar.

Umhverfismatsskýrslan geri nægjanlega grein fyrir framkvæmdinni og umhverfi hennar.

Reykjanesbær gerir ekki athugasemdir við þá umhverfisþætti sem matið tekur til, valkosti sem lagt er mat á, gagnaöflun, hvernig unnið er úr gögnunum til að meta umhverfisáhrif og hvernig þau eru sett fram.

Framkvæmdin er utan skipulagsmarka Reykjanesbæjar og þar með er sveitarfélagið ekki leyfisveitandi.

Umsögn samþykkt á fundi umhverfis- og skipulagsráðs dags 17. mars og staðfest á fundi bæjarstjórnar 21. mars 2023.

Virðingarfyllst,

Gunnar Kr Ottósson arkitekt
Skipulagsfulltrúi Reykjanesbæ

Akureyrarbær

Skipulagsstofnun
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Akureyri, 9. maí 2023
2023030648 09-206

Efni: Stækkun Keflavíkurflugvallar – umsögn um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdar

Akureyrarbær hefur mótttekið erindi Skipulagsstofnunar dags. 13.mars sl. þar sem farið er fram á að Akureyrarbær veiti umsögn um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdar við stækkun Keflavíkurflugvallar.

Það er mat Akureyrarbæjar að framlögð umhverfismatsskýrsla geri fullnægjandi grein fyrir framkvæmdinni, áhrifum hennar og mótvægisáðgerðum og eru ekki settar fram athugasemdir við umfjöllun í skýrslunni.

Virðingarfyllt,

María Markúsdóttir

María Markúsdóttir
Verkefnastjóri skipulagsmála

Skipulagsstofnun
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Múlaþing, 21. mars 2023
númer erindis 202303096-11.0

Á 79. fundi byggðaráðs Múlaþings 21. mars, var tekið fyrir neðangreint erindi.

Ósk um umsögn, stækkun Keflavíkurflugvallar

Fyrir liggur til umsagnar mat á umhverfisáhrifum framkvæmdar við stækkun Keflavíkurflugvallar.

Eftirfarandi tillaga lögð fram:

„Sveitarfélagið Múlaþing gerir ekki athugasemdir við þá umhverfisþætti er matið tekur til en ítrekar þá athugasemd er áður hefur komið fram af hálfu sveitarfélagsins, dags. 24.01.2019, en leggur áherslu á mikilvægi þess að tafarlaust verði hafin uppbygging Egilsstaðarflugvallar sökum mikilvægi hans sem fyrsta varaflugvallar í flugstefnu Íslands þannig að hann geti tekið við aukinni flugumferð frá Keflavíkurflugvelli. Eldgos og jarðhræringar í nágrenni Keflavíkurflugvallar undanfarin misseri ýta enn frekar undir það að ráðist verði sem fyrst í uppbyggingu Egilsstaðarflugvallar þannig að hann nái að sinna hlutverki fyrsta varaflugvallar með ásættanlegum hætti.“

Samþykkt samhljóða án atkvæðagreiðslu.

Ofangreind afgreiðsla byggðarráðs Múlaþings tilkynnist hér með.

Samrit sent á: Ráðherra samgöngumála Sigurð Inga Jóhannssonar og þingmenn Norðausturkjördæmis

Virðingarfyllst,
fyrir hönd byggðaráðs Múlaþings

Inga Þorvaldsdóttir
Fulltrúi á stjórnslusviði

Múlaþing
Lyngási 12, 700 Egilsstaðir
Sími: 4 700 700
mulathing@mulathing.is
mulathing.is

Skipulagsstofnun,
b.t. Jakobs Gunnarssonar,
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Reykjavík 23.23. maí 2023
Tilvísun: M23040287 / 05.00 Almennt

Efni: Umsögn um stækkun Keflavíkurflugvallar.

Með tölvupósti dagsett 16.mars 2023 hefur Ferðamálastofu borist til umsagnar umhverfismatsskýrsla fyrir stækkun Keflavíkurflugvallar.

Almenn umsögn:

Keflavíkurflugvöllur er hluti af grunnneti samgangna á Íslandi og er aðal inn- og útflutningsflugvöllur landsins. Í skýrslunni er greint frá áformum Isavia að styrkja innviði Keflavíkurflugvallar til að tryggja hámarksafköst núverandi flugbrautarkerfis og að þau áform felist m.a. í stækkun ýmissa flugstöðvarbygginga og annarri uppbyggingu. Meginmarkmið þessara framkvæmda, sem snúa að ferðamönnum til landsins, eru; 1) meira rými til að bæta upplifun og þjónustu, 2) bætt flæði til tímasparnaðar og 3) fækkun fjarstæða og fjölgun flugvélahliða. Ferðamönnum til landsins hefur fjölgað mjög á síðustu árum og ferðaþjónustan hefur tekið mjög hratt við sér eftir heimsfaraldur 2020 og 2021.

Vegna örrar fjölgunar ferðamanna telur Ferðamálastofa mjög þarft að flugstöðin verði stækkuð til að bæta þjónustu þeirra ferðamanna sem hingað koma. Tillögurnar gera ráð fyrir að bæta upplifun þess fjölda, sem nú fer um Keflavíkurflugvöll auk hóflegar fjölgunar ferðamanna til landsins fram til 2032.

Nokkrir aðilar hér á landi spár fyrir um fjölda ferðamanna til landsins, þ.e.a.s. Ferðamálastofa, ISAVIA, Hagstofan, Seðlabanki Íslands, Landsbankinn, Arion banki og Íslandsbanki. Sé tekið mið af meðaltali þeirra líkana næstu árin mætti álykta að neðri sviðsmynd (2,8 milljónir) sé mjög ólíkleg og að efri sviðsmynd (3,3 milljónir) sé jafnvel of lág. Þetta þarf sérstaklega að hafa í huga varðandi áhrif á innviði landsins. Samkvæmt skýrslunni eru þau áhrif talin óverulega neikvæð í báðum sviðsmyndum. Sé horft til Jafnvægisáss ferðamála og frekari fjölgunar ferðamanna gætu áhrifin orðið verulega neikvæð nema að til komi frekari uppbygging og styrking innviða eins og til dæmis vegakerfis, heilbrigðisþjónustu, löggæslu og á ferðamannastöðunum sjálfum.

Fram kemur í skýrslunni að bæta eigi tengingar við almenningssamgöngur til og frá flugvöllinum. Lengi hafa komið fram athugasemdir við þennan þátt þjónustu á svæðinu og telur Ferðamálastofa mjög brýnt að hugað verði að þessum þætti til framtíðar, þá ekki síst í ljósi þess að í gildandi stefnumörkun stjórnvalda til ársins 2030 er kveðið á um það að Ísland verði í forystu þegar kemur að sjálfbærri ferðaþjónustu. Táknrænt skref í þessa átt væri t.d. að þau fyrirtækjum, sem eru með sérleyfi á milli Keflavíkur flugvallar og Reykjavíkur séu sett það skilyrði að farartækin sem notuð séu knúin með vistvænum orkugjöfum.

F.h. Ferðamálastofu,

Guðrún Dóra Brynjólfsdóttir, verkefnastjóri.
Snorri Valsson, verkefnastjóri.

Skipulagsstofnun
Borgartún 7b
107 Reykjavík

Reykjanesbæ 28. apríl 2023

Efni: Umsögn um umhverfismatsskýrslu Isavia fyrir stækkun Keflavíkurflugvallar.

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar, dags. 13. mars sl., þar sem óskað er umsagnar umhverfismatsskýrslu Isavia fyrir stækkun Keflavíkurflugvallar.

Heilbrigðiseftirlitt Suðurnesja er útgefandi starfsleyfis fyrir starfssemi Isavia og hefur eftirlit með starfsemi í samræmi við lög nr. 7/1998.

Í lið 4.3 er farið yfir efnispörf, haugsetningu og endurnýtingu efnis. Tilkynna þarf sérstaklega eða eftir atvikum sækja um starfleyfi fyrir haugsetningu, landmótun eða vinnslu jarðefna sem þá þarf að vera í samræmi við deili- eða aðalskipulag á hverju svæði fyrir sig.

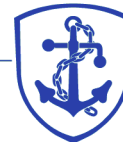
Í lið 9.7.2 kemur fram að fyrir liggur kortlagning á mengun í jarðvegi á framkvæmdasvæðinu, mikilvægt er að framkvæmdaaðilar séu vel upplýstir um viðbrögð og tilkynningarskyldu verði vart við mengun í jarðveg.

Í lið 9.11 er ekki farið yfir önnur fráveitumál en þau sem tengjast flughlöðum og flugstöðinni. Betur mætti gera grein fyrir lausnum vegna ofanvatns á þjónustusvæðum í kringum flugstöðina. Í dag er ofanvatni frá þjónustusvæðum veitt í skurði og þaðan í púkk eða út í móa, vart hefur orðið við yfirborðsmengun vegna olíuefna og rusls úr þessum fráveitum. Þar sem verið er að stækka núverandi þjónustusvæði og fjölga þjónustusvæðum er mikilvægt að gerð sé grein fyrir fráveitu ofanvatns á þeim svæðum og þeim mengunarvörnum sem átt gætu við.

Heilbrigðiseftirlit Suðurnesja telur nægilega gert grein fyrir öðrum þáttum sem embættið tekur sérstaklega til skoðunar og gerir ekki frekari athugasemdir við umhverfismatsskýrsluna.

Virðingarfyllst,

J. Trausti Jónsson,
heilbrigðisfulltrúi.

Skipulagsstofnun
Borgartúni 7b
105 Reykjavík
skipulag@skipulag.is

Keflavíkurflugvelli, 28. apríl 2023

Efni: Stækkun Keflavíkurflugvallar. Umhverfismatsskýrsla til athugunar. Umsögn varnarmálasviðs Landhelgisgæslu Íslands og Utanríkisráðuneytisins vegna öryggissvæða.

Vegna kynningar á umhverfismatsskýrslu vegna stækkunar Keflavíkurflugvallar vill Landhelgisgæsla Íslands koma eftirfarandi á framfæri:

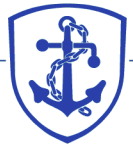
- Utanríkisráðherra annast umsjón, rekstur og hagnýtingu allra öryggissvæða á Íslandi, þ.m.t. á Keflavíkurflugvelli, Helguvík og Miðnesheiði sbr. 1. mgr. 12. gr. laga nr. 34/2008 um varnarmál. Landfræðileg mörk öryggis- og varnarsvæða eru skilgreind í auglýsingu nr. 964/2021. Utanríkisráðherra fer jafnframt með yfirstjórn skipulags- og mannvirkjamála á varnar- og öryggissvæðum sbr. 2. mgr. 8. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Landhelgisgæsla Íslands fer með daglega umsjá og rekstur svæðisins í umboði utanríkisráðuneytisins.
- Flugbrautakerfið á Keflavíkurflugvelli er að hluta til á forræði utanríkisráðuneytisins fyrir hönd Atlantshafsbandalagsins.
- Í orðaskýringum er skýring fyrir almenningsflug í ósamræmi við orðskýringu í lögum um loftferðir nr. 80/2022. Í matsskýrslu er:
Almenningsflug: Flug í samræmi við reglur sem settar eru af flugmálayfirvöldum og starfrækt undir eftirliti eða stjórn Samgöngustofu fyrir allt flug annað en herflug. Almenningsflug tekur hvort tveggja til atvinnuflugs og einkaflugs.

Í lögum nr. 80/2022 er orðskýring:

Almenningsflug: Allt flug annað en ríkisflug, þ.m.t. almannaflyg og starfræksla í ábataskyni. Lagt er til að skilgreining ná til ríkisflugs í stað herflugs.

- Á bls. 1 (bls. 9 af 125 bls. í skjali) í samantekt um verkefnið segir:
Áhrif á grunnvatn eru talin talsvert jákvæð enda má gera ráð fyrir minna álagi á grunnvatn eftir framkvæmdir við afísingarsvæði. Áhætta vegna mengunarslysa er einkum á framkvæmdatíma og setur Isavia kröfur um umhverfismál og þekkingu á mengunarvörnum við val á verktaka sem lágmarka áhættuna.

Þessi framsetning er nokkuð óskýr. Vissulega má búast við minna álagi á grunnvatn þegar byggt hefur verið afísingarsvæði. Áhætta vegna mengunarslysa hlýtur þó einnig að vera nokkur á notkunartíma framkvæmda þar sem unnið er með m.a. eldsneytislagnakerfi og flutning og áfyllingu eldsneytis á flugvélar. Gagnlegt væri að nota þá tölfræði sem til staðar er hjá Isavia um mengunarslys/mengunaróhöpp til að greina þessa hættu nánar svo og greina frá viðbrögðum og kröfum á notkunartíma mannvirkja.

- Á bls. 33 er kafli 7.5.2. Ratsjár og veðursjá. Í kaflanum er getið um viðmiðunarhæðir bygginga og takmörkunarsvæði. Í þessu sambandi skal vísa á nánari upplýsingar um kröfur sem eru í svæðisskipulagi Suðurnesja.
- Á bls. 39 í kafla 9.1.3. er texti:
Keflavíkurflugvöllur þjónar farþegaflugi og um flugvöllinn fara einnig herflugvélar. Isavia ber ábyrgð á umhverfisáhrifum frá almenningsflugi. Annað flug er undanskilið í kröfum reglugerða og starfsleyfa.

Eðlilegra er að skýrt sé í texta að Keflavíkurflugvöllur sé bæði almennings- og herflugvöllur. Texti gæti verið:

Keflavíkurflugvöllur þjónar almenningsflugi og er jafnframt herflugvöllur, sem gegnir mikilvægu hlutverki vegna þjóðréttarlegrar- og varnarskuldbindinga Íslands. Isavia ber ábyrgð á umhverfisáhrifum frá almenningsflugi. Annað flug er undanskilið í kröfum reglugerða og starfsleyfa.

Á bls. 39 er ekki tekið tillit til fraktflugs.

- Í sambandi við texta um hljóðvist á bls. 39 og 40 er bent á skýrslu aðila um flugferla orustuflugvéla á Keflavíkurflugvelli með það að markmiði að draga úr hávaða frá orustuvélum m.a. við loftrýmisgæslu frá Keflavíkurflugvelli. Almennt eiga þeir flugferlar að vera notaðir við umferð orustuvéla um Keflavíkurflugvöll þannig að unnið hefur verið að því að draga úr hávaða.

Ábendingar:

Á bls. 16 eru skýringar á mynd 4-1 tvíteknar.

Athygli vekur að myndir 9-3 og 9-4 virðast ekki vera í samræmi við mynd 9-6. Það er að því að virðist á mynd 9-6 mun færri flugvélar sem fljúga nú yfir eða nærri nyrstu byggð í Reykjanesbæ en var 2018. Þetta ætti að leiða til þess að tota fyrir hærri hljóðgildi ætti að færast fjær byggð séu myndir 9-1 (hávaðakort 2016) og 9-3 (hávaðakort fyrir 13,7 milljónir) bornar saman. Slíkt er virðist þó ekki vera fyrir hendi.

Sveinn Valdimarsson
Skipulagsfulltrúi öryggissvæða

Afrit:

Landhelgisgæsla Íslands, varnarmálasvið

Utánríkisráðuneytið, varnarmálaskrifstofa.

Minjastofnun
Íslands

The Cultural
Heritage Agency
of Iceland

Minjavörður Reykjaness

Suðurgötu 39
101 Reykjavík

(354) 570 13 14
(354) 845 85 10

www.minjastofnun.is
Kennitala: 440113-0280

Pór Hjaltalín

Minjavörður Reykjaness
thor@minjastofnun.is

Skipulagsstofnun
Jakob Gunnarsson
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Reykjavík 21. júní 2023

Efni: Stækkun Keflavíkurflugvallar - umhverfismatsskýrsla.

Minjastofnun Íslands hefur móttengið bréf Skipulagsstofnunar frá 31. mars 2023 þar sem óskað er eftir umsögn um umhverfismatsskýrslu vegna stækkunar Keflavíkurflugvallar. Minjastofnun hefur áður gefið umsagnir um drög að tillögu að matsáætlun (bréf dagsett 30. ágúst 2018) og um tillögu að matsáætlun (bréf dagsett 22. janúar 2019) auk ýmissa skipulagstillagna og framkvæmda þar sem fram koma viðhorf stofnunarinnar varðandi menningarminjar á því svæði sem hér er til umfjöllunar. Minjastofnun telur fyrirliggjandi gögn varðandi menningarminjar (húsa- og fornleifaskrár) fullnægjandi fyrir mat á umhverfisáhrifum stækkunar Keflavíkurflugvallar.

Fjallað er skilmerkilega um menningarminjar í kafla 9.4, bls. 57-62 í matsskýrslunni, en nokkur fjöldi minja er innan áhrifasvæðis fyrirhugaðra framkvæmda auk herminja. Stofnunin telur umfjöllun um menningarminjar greinargóða og fellst jafnframt á þær mótvægisáðgerðir sem þar eru kynntar varðandi vernd minja. Almennt telur Minjastofnun mikilvægt að við umhverfismótun á svæðinu sé leitast við að varðveita minjar eins og frekast er kostur. Á svæðinu er að finna gamlar götur og vörður sem eru vitnisburður um fornar leiðir og hafa gildi sem minjaheildir. Einnig er sjálfsagt að taka tillit til herminja á svæðinu.

Fornleifarnar er að finna þar sem fyrirhuguð er stækkun bílastæðis. Um það segir (bls.61) í matsskýrslunni að: „Útfærsla á uppbyggingu innan þess svæðis sem afmarkað er fyrir stækkun bílastæðis hefur ekki verið ákveðin og því liggur ekki fyrir hver bein áhrif verða“. Um svæðið liggur hin forna Hvalsnesleið-Melabergsgata auk leiðar „að fjárborg og og áfram að Stafnesgötu“ og eru báðar þessar leiðir varðaðar. Í matsskýrslunni segir að: „Sjá mætti fyrir sér lausnir þar sem leiðirnar fengju að halda sér og unnið væri með þessi ólíku en jafnframt tengdu samgöngufyrirbæri – alþjóðaflugvöllur og forn göngu- og reiðleið yfir heiðina“. Minjastofnun tekur eindregið undir þessi góðu áform. Varðandi herminjar á svæðinu er lagt til að

varðveita minjar sem tengjast Goodrich hverfinu, þ.e. stjórnstöð (429), og skála (436, (1136) og lagt til að setja upp upplýsingaskilti um þetta herskálahverfi. Minjastofnun styður þau áform eins og áður hefur komið fram í umsögn um skipulag á svæðinu.

Varðandi uppistandandi hús og mannvirki, þá liggur nú fyrir vönduð húsakönnun sem gefur glögga mynd af byggingum á svæðinu. Minjastofnun hefur áður gefið umsagnir um byggingarnar í tengslum við skipulagsgerð. Þar var því komið á framfæri við Isavia að stofnunin telji að aðalbygging flugstöðvar Leifs Eiríkssonar hafi varðveislugildi og að ákjósanlegt hefði verið að varðveita einkennandi ásýnd byggingarinnar til norðurs ásamt þeim listaverkum og því manngerða umhverfi sem tilheyrir upprunalegri gerð flugstöðvarinnar. Fulltrúar Isavia og skipulagsnefndar Keflavíkurflugvallar óskuðu eftir fundi með Minjastofnun sem haldinn var þann 7. ágúst 2018. Á fundinum var skýrt frá því sjónarmiði aðstandenda flugvallarins að upprunaleg hönnun flugstöðvarbyggingarinnar kæmi í veg fyrir þróun og stækkun flugstöðvarinnar á þann hátt sem nútíma aðstæður á flugvellingum krefjast og varðveita um leið ásýnd aðalbyggingarinnar til norðurs. Einu stækkunarmöguleikar byggingarinnar væru í norðurátt og þar með yrði erfitt að varðveita ásýnd norðurhliðar hússins eins og lagt var til í húsakönnun. Minjastofnun féllst á þau rök Isavia og skipulagsnefndar að varðveisla ásýndar flugstöðvarinnar til norðurs kæmi í veg fyrir nauðsynlega þróun og nýtingu flugstöðvarbyggingarinnar til framtíðar og gerði því ekki kröfu um að tillögunni yrði framfylgt. Minjastofnun mæltist hins vegar til að listaverkum sem tilheyra upprunalegri gerð flugstöðvarinnar frá 1986, Þotuhreiðri Magnúsar Tómassonar (verkið sjálft, tjörnin og garðurinn), ásamt glerlistaverkum Leifs Breiðfjörð og Regnboga Rúríar, verði fundin viðeigandi staðsetning í umhverfi flugstöðvarinnar, í samráði við eigendur og handhafa höfundarréttar listaverkanna.

Minjastofnun Íslands telur matsskýrsluna greinargóða og styður þær aðgerðir til verndar minjum sem þar eru kynntar. Stofnunin hefur ekki frekari athugasemdir við skýrsluna.

Virðingarfyllst,

Þór Ingólfsson Hjaltalín
Minjavörður Reykjaness

Skipulagsstofnun
Borgartún 7b
105 REYKJAVÍK

Garðabær, 9. október 2023
Málsnúmer: 202303-0035
IAS

Efni: Umsögn um umhverfismatsskýrslu fyrir stækkun Keflavíkurflugvallar.

Vísað er í tölvubréf frá Skipulagsstofnun, dags. 13. mars 2023, þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um umhverfismatsskýrslu fyrir stækkun Keflavíkurflugvallar.

Náttúrufræðistofnun hefur farið yfir umhverfismatsskýrsluna og tekur undir þá niðurstöðu að áhrif framkvæmdanna á gróður og fugla verði óverulega neikvæð. Til viðbótar við þær mótvægisaðgerðir sem lagðar eru fram til að draga úr árekstrarhættu fugla og flugvéla er æskilegt að nýframkvæmdir á þeim svæðum þar sem varp er þéttast hefjist utan varptíma.

Lúpína kemur fyrir á framkvæmdasvæðinu og er æskilegt að henni verði haldið í skefjum og að komið verði í veg fyrir frekari dreifingu hennar.

Náttúrufræðistofnun gerir ekki frekari athugasemdir við umhverfismatsskýrsluna.

Virðingarfyllt,

Ingvar Atli Sigurðsson
jarðfræðingur

Skipulagsstofnun
Jakob Gunnarsson
Laugavegi 166
105 Reykjavík

Reykjavík, 12. júní 2023
Tilv.:2303952

Efni: Skipulagsmál - Stækkun Keflavíkurflugvallar - Beiðni um umsögn

Eftirfarandi er umsögn Samgöngustofu við umhverfismatskýrslu Isavia varðandi stækkun Keflavíkurflugvallar, útgefin í mars 2023.

Í skýrslunni kemur fram að Isavia áformar framkvæmdir á Keflavíkurflugvelli á komandi árum til að geta mætt fyrir séðri farþegaaukningu, aukið öryggi og tryggt að öll þjónusta sé til staðar. Fram kemur að annars vegar séu fyrirhugaðar framkvæmdir við flugbrautarkerfið, eins og flýttireinar og tenging milli brauta sem styttr ferðatíma flugvéla á brautunum og eykur öryggi, sem og bygging afísingarsvæðis.

Hins vegar sé fyrirhuguð stækkun á flugstöð til að mæta fjölgun farþega og auka skilvirkni í tengiflugi.

Samgöngustofa bendir á að mikilvægt er að farið verði að kröfum í lögum um loftferðir nr. 80/2022 og reglugerðum settum á grundvelli þeirra, þ. á m. reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 139/2014 um kröfur og stjórnarsýslumeðferð er varða flugvelli samkvæmt reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 216/2008.

Að því er varðar fyrirhugaðar framkvæmdir við **flugbrautarkerfið** hefur Samgöngustofa nánar tiltekið eftirfarandi athugasemdir:

7.5.1 Flugbrautakerfið

Mynd 7-2 Yfirlitsuppráttur skilgreindra hindranasvæða.

a) Við áætlaðar viðbótarþveranir flugbrauta og svæða umhverfis þær, sbr mynd 7-2, má búast við verulega auknum umferðarflækjum og töfum á akbrautum með tilheyrandi umhverfisáhrifum vegna kyrrstæðra farartækja með hreyfla og annan vélbúnað í gangi ásamt ljósa- og hitunarbúnaði. Skert umferðaröryggi fylgir einnig auknu flækjustigi akstursleiða. Skilja ætti allar flugbrautir vel að til að lágmarka slíkt, líkt og talið er rétt að gera við uppbyggingu nýrra flugvalla eða við endurbætur eldri flugvalla víða um heim. Rými þarf fyrir fullgild öryggissvæði og hindranafleti flugbrauta svo og viðeigandi flugleiðsögubúnað. Huga þarf einnig að því að akbrautakerfi loftfara lágmarki fjölda staða þar sem stöðva skal á leiðinni milli stæðis og flugbrautar. Kerfi þjónustuvega ætti að vera hugsað með álíka hætti.

b) Til að lágmarka umhverfisáhrif aðflugs ætti að reikna með fullri lengd aðflugsljósakerfa (ALS) og nákvæmnistækjaaðflugskerfum (ILS) fyrir allt aðflug að flugbrautunum. Áætluð staðsetning nýrra flugbrauta getur tæplega falið í sér slík kerfi.

c) Núverandi flugbraut 07-25 hefur ekki verið í notkun í mörg ár, en hefur verið sýnd á skipulagsteikningum til framtíðarnota. Flugbrautin fer skáhallt yfir flugbrautamót 01-19 og 10-28. Byggð í Reykjanebæ hefur fengið að þrengja að aðflugslínu flugbrautar 25. Full lengd

aðflugsljósakerfis virðist ekki nást fyrir flugbraut 25. Þessi aðflugsstefna hefur verið ætluð fyrir flug mót suðvestanvindi, sem oft er hvass ásamt lélegu skyggni. Aðstaða fyrir flugfrakt og flugvallarþjónustu o.fl. er ætluð í aðflugslínu 25 stutt frá þröskuldi flugbrautar 25. Svo framarlega sem Samgöngustofa sér, virðist eiga að loka flugbrautinni endanlega. Mögulega mætti byggja samsvarandi flugbraut vestarlega á flugvallarsvæðinu.

d) Áætlaða flugbraut 01L-19R yrði erfitt að hafa þar, sem hún er áætluð, þar sem brautin ásamt búnaði yrði of aðþrengd. Búast má við umferðarörðugleikum af ýmsu tagi við hana. Samsvarandi flugbraut mætti byggja allnokkurn spöl vestan THR 10 og undir hindranafötum annarra flugbrauta. Þá væri hægt að ná fullri aðflugsljósallengd og rými fengist fyrir ILS-kerfi. Einnig gæti t.d. önnur 01-19 flugbrautanna nýst fyrir landingar og hin fyrir flugtök á sama tíma og dreift þar með umferðarálagi á akbrautum miðað við notkun aðeins annarrar þessara flugbrauta.

e) Áætlaða flugbraut 16-34, sem einnig er þrengt inn í núverandi flugbrautakerfi, mætti mögulega setja í vesturhluta flugvallarsvæðisins og undir hindranafötum annarra flugbrauta ásamt tilheyrandi aðflugsljósakerfum og ILS-búnaði. Hún gæti nýst vel fyrir suðaustanvind, sem getur orðið hvass.

f) Í grein 9.3.2 í skýrslunni má sjá að í svæðisskipulagi Suðurnesja er m.a. kveðið á um að flugvellinum verði tryggt nægt landrými fyrir flugbrautir og þróun atvinnusvæða. Ofangreind atriði um endurskoðun áætlaðs skipulags flugvallarins ættu því að falla að ákvæðum svæðisskipulags Suðurnesja.

Mögulega eru til fordæmi fyrir því, að flugvallarsvæðið hafi áður verið víkkað með samþykki viðeigandi sveitarfélaga.

Að því er varðar fyrirhugaðar framkvæmdir við flugstöðina bendir Samgöngustofa á að tryggja ber að flugverndarkröfur séu uppfylltar og að sótt sé um breytingu á samþykki vegna flugverndar sé um að ræða breytingu á svæðaskipulagi flugverndar.

**

Þá bendir Samgöngustofa á eftirfarandi gögn sem líta mætti til um kröfur og leiðbeiningar í tengslum við umhverfismál flugvalla.

- ICAO Doc 9889, Airport Air Quality Manual, Second Edition
- ICAO Doc 9184, Airport Planning Manual, Part 1, Master Planning
- ICAO Doc 9184, Airport Planning Manual, Part 2, Land Use and Environmental Control
- ICAO Doc 9829, Guidance on the Balanced Approach to Aircraft Noise Management;
- ICAO Doc 9137, Airport Services Manual, Part 3 – Wildlife Hazard Management
- ICAO Annex 16, Environmental Protection

- ECAC Environment: Environment (ecac-ceac.org)
- Iceland_Action_Plan_on_CO2_Emission_Reduction_2021.pdf (ecac-ceac.org)

- EUROCONTROL: <https://www.eurocontrol.int/>
- <https://www.eurocontrol.int/aviation-sustainability-briefing>

https://www.eurocontrol.int/search?keywords=environmental&sort_by=search_api_relevance

- FAA Aviation Environmental Design Tool (AEDT) FAA: AEDT Support Website
- <https://www.faa.gov/airports/environmental>

- EASA Welcome to EASA ECO | EASA Eco (europa.eu)
- EASA 230217_EASA EAER 2022.pdf (europa.eu)
- Rules for Aerodromes, Regulation (EU) No 139/2014

- Easy Access Rules for Aerodromes (Regulation (EU) No 139/2014) - Revision from August 2022 — Available in pdf, online & XML format | EASA (europa.eu)

Fyrir umhverfismál sjá AMC1 ADR.AR.B.005(c) Management system.

Að auki:

- Veffrétt EASA 07.06.2023: EASA and Google working together on environmental transparency for air passengers, with Lufthansa Group as pilot partner | EASA (europa.eu)

Virðingarfyllst,

Tómas B. Ólafsson eftirlitsmaður flugvalla

Skipulagsstofnun
Jakob Gunnarsson
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Garðabæ, 02.05.2023

Varðar: Umsögn skipulagsnefndar keflavíkurflugvallar um umhverfisskýrslu Isavia

Á 116. fundi skipulagsnefndar Keflavíkurflugvallar þann 26. apríl 2023 var samþykkt umsögn nefndarinnar um umhverfisskýrslu Isavia um framkvæmdir á Keflavíkurflugvelli sem fjallað hafði verið um á fyrri fundi nefndarinnar.

Umsögnin er eftirfarandi:

Isavia hefur lagt fram umhverfismatsskýrslu vegna umhverfismats stækkunar Keflavíkurflugvallar. Skipulagsstofnun hefur sent skipulagsnefnd Keflavíkurflugvallar skýrsluna til umsagnar. Skipulagsnefndin fagnar þessari skýrslu en gerir eftirfarandi athugasemdir og/eða kemur með eftirfarandi ábendingar um skýrsluna:

1. Skipulagsnefndin bendir á að á hávaðakortum á myndum 9-3 og 9-4, bls. 41 og 42, eru flugferlar ekki samkvæmt gildandi flugferlum. Þessu þarf að breyta.
2. Á mynd 9-5, bls. 43, kemur ekki fram við hvaða hæð á fraktbyggingum á Demantasvæði hljóðkortíð er miðað. Að mati nefndarinnar þarf það að koma fram.
3. Á mynd 9–35, bls. 89, mætti uppfæra tölur um farþegafjölda og atvinnuleysi til ársins 2022.
4. Umhverfismatsskýrslan fjallar um fraktbyggingar á svokölluðu Demantasvæði við norðausturenda NA/SV flugbrautarinnar sem ekki er í notkun eins og er. Gert er ráð fyrir svæðinu í þróunaráætlun Keflavíkurflugvallar en það er ekki á gildandi deiliskipulagi. Engin ákvörðun liggur fyrir um endanlega lokun brautarinnar af hálfu eiganda hennar, innviðaráðuneytisins f.h. íslenska ríkisins. Þessi staðsetning bygginganna hefði væntanlega mjög neikvæð áhrif á notkun brautarinnar ef ekki hreinlega lokaði á frekari notkun hennar.

Þetta tilkynnist hér með.

Virðingarfyllst

Eiríkur Bjarnason
Ritari skipulagsnefndar Keflavíkurflugvallar

RE FW Stækkun Keflavíkurflugvallar - Umsögn Svæðisnefndar.

Til : Jakob Gunnarsson - SLS
Frá : Berglind Kristinsdóttir <berglind@sss.is>
Heiti : RE FW Stækkun Keflavíkurflugvallar - Umsögn Svæðisnefndar.
Málsnúmer : 202206011
Málsaðili : Isavia ohf.
Skráð dags : 12.06.2023 10:48:44
Höfundur : Svæðisskipulagsnefnd Suðurnesja
Viðhengi [image004.png](#)
[image003.png](#)
[image002.jpg](#)
[image001.png](#)

Sæll Jakob,

Eftirfarandi var fært til bókar á fundi Svæðisskipulagsnefnd Suðurnesja nr. 39 sem haldinn var fimmtudaginn 8.júní s.l.

„Svæðisskipulagsnefnd Suðurnesja gerir ekki athugasemd við umhverfismatsskýrsluna við framkvæmdina, stækkun Keflavíkurflugvallar“.

Kveðja,
Berglind

Berglind Kristinsdóttir
Framkvæmdastjóri/ Managing Director
Samband sveitarfélaga á Suðurnesjum/Federation of Suðurnes Municipalities
Heklan/Regional development agency
Skógarbraut 945,
262 Reykjanesbær
Sími 420-3288

SAMBAND SVEITARFÉLAGA Á **SUÐURNESJUM**

HEKLAN

ATVINNUPRÓUNARFÉLAG
SUÐURNESJA

From: Jakob Gunnarsson - SLS
Sent: 30 May 2023 12:51
To: Berglind Kristinsdóttir
Subject: FW: FW: Stækkun Keflavíkurflugvallar - Umsagnarbeiðni.

Vísað er til neðangreinds erindis, ef svæðisnefndin hyggst ekki veita umsögn um stækkunina væri gott að fá það staðfest.

Kveðja

Jakob Gunnarsson

Sérfræðingur, svið umhverfismats / Specialist, Environmental Assessment
Skipulagsstofnun - National Planning Agency
Borgartún 7b, 105 Reykjavík, Ísland - Iceland
sími 595 4100

Jakob.Gunnarsson@skipulag.is

www.skipulag.is

www.facebook.com/skipulagsstofnun

From: Jakob Gunnarsson**Sent:** 05.05.2023 13:06:45**To:** bergling@sss.is <bergling@sss.is>**Subject:** FW: Stækkun Keflavíkurflugvallar - Umsagnarbeiðni.

Skipulagsstofnun ítrekar neðangreinda umsagnarbeiðni.

Jakob Gunnarsson

From: Jakob Gunnarsson**Sent:** 13.03.2023 15:43:11**To:** bergling@sss.is <bergling@sss.is>**Subject:** Stækkun Keflavíkurflugvallar - Umsagnarbeiðni.

Ísavia hefur lagt fram umhverfismatsskýrslu fyrir Stækkun Keflavíkurflugvallar.

Umhverfismatsskýrslu um ofangreinda framkvæmd ásamt viðaukum má finna á eftirfarandi slóð:

[Stækkun Keflavíkurflugvallar | Matsáætlanir 111 \(lög 111/2021\) | Skipulagsstofnun](#)

Skipulagsstofnun fer fram á að veitt verði umsögn um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar. Umsagnaraðilar skulu gefa álit sitt í samræmi við 16. gr. reglugerðar nr. 1381/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Í umsögn skal koma fram hvort umsagnaraðili hafi athugasemdir við umfjöllun í umhverfismatsskýrslu út frá starfssviði umsagnaraðila, svo sem um gögn sem byggt er á, úrvinnslu gagna, mat á vægi og eðli umhverfisáhrifa eða framsetningu umhverfismatsskýrslu. Einnig, ef á skortir, hvaða atriðum umsagnaraðili telur að þurfi frekari skil eða hafa sérstaklega í huga við leyfisveitingar, svo sem varðandi mótvægisáðgerðir og vöktun. Leyfisveitendur skulu í umsögn sinni gera grein fyrir þeim leyfum sem eru á starfssviði þeirra og framkvæmdin er háð.

Umsögn óskast send Skipulagsstofnun í síðasta lagi 2. maí 2023 á tölvupóstföngin: skipulag@skipulag.is, jakob@skipulag.is og egill@skipulag.is

Jakob Gunnarsson

Sérfræðingur, svið umhverfismats / Specialist, Environmental Assessment
Skipulagsstofnun - National Planning Agency
Borgartún 7b, 105 Reykjavík, Ísland - Iceland
sími 595 4100

Jakob.Gunnarsson@skipulag.is

www.skipulag.is

www.facebook.com/skipulagsstofnun

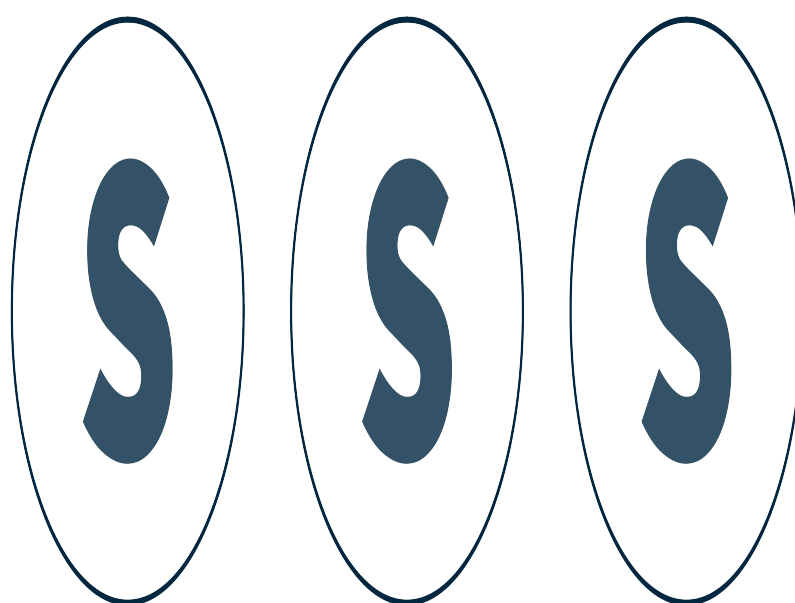
image001.jpg

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

• **Reykjanes**
• UNESCO
• Global Geopark

SAMBAND SVEITARFÉLAGA Á **SUÐURNESJUM**

HEKLAN

ATVINNUPRÓUNARFÉLAG

SUÐURNESJA

Skipulagsstofnun
Jakob Gunnarsson
Borgartún 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 12. apríl 2023
UST202303-137/B.S.
10.05.03

Efni: Mat á umhverfisáhrifum - stækkun Keflavíkurflugvallar. Umsögn

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 13. mars sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um stækkun Keflavíkurflugvallar.

Umhverfisstofnun vekur athygli á að fyrsta vatnaáætlun Íslands var staðfest í apríl 2022 á grunni laga um stjórn vatnamála nr. 36/2011. Markmið laganna er að vernda allt vatn (yfirborðsvatn og grunnvatn) og vistkerfi þess, hindra frekari rýrnun vatnsgæða og bæta ástand vatnavistkerfa til þess að vatn njóti heildstæðrar verndar. Jafnframt er lögunum ætlað að stuðla að sjálfbærri nýtingu vatns sem og langtímavernd vatnsauðlindarinnar.

Samkvæmt reglugerð nr. 535/2011 um flokkun vatnshlota, eiginleika þeirra, álagsgreiningu og vöktun eiga öll vatnshlot að ná umhverfismarkmiðum sínum og ástand þeirra má ekki rýrna. Gerist slíkt þarf að setja fram aðgerðir til að draga úr álagi á vatnshlotið með það að markmiði að bæta ástandið. Vatnshlotin sem um ræðir eru grunnvatnshlotið Rosmhvalanes 2 nr. 104-115-2-G og strandsjávvarhlotið Hafnir að Gróttu nr. 104-1382-C. Samkvæmt vatnaáætlun¹ er vatnshlotið Rosmhvalanes 2 í hættu á að ná ekki umhverfismarkmiðum sínum um gott efnafræðilegt ástand (eins og fram kemur í umhverfismatsskýrslu).

Samkvæmt aðgerðaáætlun vatnaáætlunar² er tveimur aðgerðum sérstaklega beint að grunnvatnshlotinu Rosmhvalanes 2 vegna þeirrar hættuflokkunar sem það vatnshlot hefur fengið samkvæmt álagsgreiningu. Efnafræðilegt ástand grunnvatnshlotsins hefur ekki verið ákvarðað, en þær aðgerðir sem hafa verið settar í aðgerðaáætlun miðað að því að skera úr um það hvert ástandið er. Önnur af þessum aðgerðum fjallar um kortlagningu á álagi og starfsemi í tengslum við Rosmhvalanes 2. Er sú aðgerð í vinnslu hjá Umhverfisstofnun og er það von Umhverfisstofnunar að sú gagnaöflun/samantekt muni varpa ljósi á efnafræðilegt ástand grunnvatnshlotsins. Hugsanlegt er þó að frekari gagnaöflun þurfi að eiga sér stað til að skera úr um ástand grunnvatnshlotsins.

¹ Umhverfisstofnun 2022. [Vatnaáætlun Íslands 2022-2027](#).

² Umhverfisstofnun 2022. [Aðgerðaáætlun vatnaáætlunar 2022-2027](#).

Samkvæmt lögum um stjórn vatnamála eiga grunnvatnshlot að ná umhverfismarkmiðum sínum um góða magnstöðu og gott efnafræðilegt ástand. Gæðapættir sem vakta á eru settir fram í reglugerð nr. 535/2011. Þeir gæðapættir sem notaðir eru til að meta ástand grunnvatnshlota eru breytingar á hæð grunnvatnsyfirborðs (magnstaða grunnvatns), leiðni og styrkur mengunarvalda. Strandsjavarhlot eiga að ná umhverfismarkmiðum sínum um að minnsta kosti gott vistfræðilegt ástand og gott efnafræðilegt ástand. Gæðapættir til að meta ástand strandsjavarhlota eru nítrat, fosfat, blaðgræna a og hryggleysingar (sjá skýrslu Hafrannsóknastofnunar³).

Umhverfisstofnun er ósammála því að mat á umhverfisáhrifum grunnvatns sé talið jákvætt þegar eina forsendan fyrir þeirri niðurstöðu er að fyrirtækið ætlar að setja upp svæði til afsingar á flugvélum svo þau mengunarefni fari ekki út í umhverfið.

- Í umhverfismatsskýrslunni eru talin upp mörg mengunarefni sem finnast í grunnvatnsholum á vegum Isavia og Umhverfisstofnun telur óljóst hvert umfang þessara efna er á svæðinu og hvort mögulega einhver efnanna séu í þeim styrk að grunnvatnshlotið nær ekki umhverfismarkmiðum sínum.
- Í mati á umhverfisáhrifum er ekki gerð grein fyrir nýtingu á grunnvatni sem neysluvatni fyrir núverandi farþegafjölda og álag vegna þeirrar vatnstöku né áhrif mikillar aukningar á farþegafjölda til ársins 2032 með tilheyrandi álagi á vatnshlotið.
- Í skýrslunni kemur fram að fráveitan sé hönnuð til að mæta auknu álagi en að skólphreinsistöðin anni 6.300 þe. og er metið fullnægjandi fyrir aukningu farþega til 2040. Umhverfisstofnun óskar skýringa á þeirri tölu en til samanburðar losaði Reykjanesbær 25.588 þe. árið 2020⁴ (íbúar, iðnaður og gisting).
- Umhverfisstofnun bendir á að hreinsistöðin á að uppfylla kröfur um tveggja þrepa hreinsun með losunarmörkum fyrir COD og BOD5. Eru þær kröfur uppfylltar?
- Umhverfisstofnun vill einnig benda á að viðtaki skólplosunar frá fyrirtækinu hefur ekki verið skilgreindur síður viðkvæmur en sú skilgreining á einungis við þegar sveitarfélag óskar eftir henni í tengslum við losun frá þéttbýli.

Samkvæmt lögum nr. 36/2011 um stjórn vatnamála má ástand vatnshlota ekki rýrna. Umhverfisstofnun ítrekar að efnafræðilegt ástand grunnvatnshlotsins er óþekkt og því ekki ljóst hvort umhverfismarkmið þess séu að nást eða ekki.

Margskonar starfsemi hefur verið og er til staðar á svæðinu og því þarf sérstaklega að horfa til samlegðaráhrifa álags frá starfsemi á svæðinu. Þess vegna vinnur Umhverfisstofnun að kortlagning á álagi á svæðinu en í umhverfisskýrslunni er óljóst

³ Hafrannsóknastofnun 2022. [Gæðapættir og viðmiðunaraðstæður strandsjavarvatnshlota](#)

⁴ Umhverfisstofnun 2020. [Stöðuskýrsla fráveitumála 2020](#).

hve mikið álag á grunnvatn og strandsjó er frá starfseminni í dag og framtíðarstækkun.

Umhverfisstofnun telur að ef af stækkun flugvallarins eigi að verða þarf Isavia að tryggja að eftirfarandi upplýsingar liggi fyrir:

1. Efnafræðilegt ástand grunnvatnshlotsins.
2. Vistfræðilegt ástand strandsjárhlotsins.
3. Ef efnafræðilegt ástand grunnvatnshlotsins er slæmt þarf Isavia að fara í aðgerðir til að bæta ástandið. Eðlilegt er að með stækkun flugvallarins fylgi ítarleg áætlun um vöktun og mótvægisaðgerðir.

Í kafla 9.10 sem fjallar um loftslag er m.a. sagt frá því að orkunotkun tækja búnaðar og annarra um umsvifa á svæðinu falli undir markmið Íslands í alþjóðasamningum um loftslagsmálum. Umhverfisstofnun telur nauðsynlegt að horft sé á loftslagsmálin í stærra samhengi. Aukin fjöldi ferðamanna hefur margvísleg áhrif á skuldbindingar Íslands og hugsanlegt er að notkun tækja og búnaðar á flugvallarsvæðinu sé þar óverulegur þáttur í samanburði við losun hvers ferðamanns meðan á dvöl hans stendur. Aukin fjöldi ferðamanna kallar á aukin umsvif á landsvísu. Meiri akstur bílaleigubíla og hópferðabíla, aukna sölu/frameiðslu/innflutning matvæla, aukið skólp magn og aukinn úrgang sem að hluta til endar í urðun eða brennslu. Umhverfisstofnun telur nauðsynlegt að fyrir liggi upplýsingar um kolefnisspor meðal ferðamanns sem heimsækir Ísland.

Samkvæmt niðurstöðum líkans í umhverfismatsskýrslunni sem reiknar dreifingu og styrk loftmengunarefna er köfnunarefnisdíoxíð (NO_2) eina loftmengunarefnið sem fer yfir heilsuverndarmörk s.k.v. reglugerð 920/2016. Hámarksgildi klukkustundarmeðaltals samkvæmt útreiningum líkansins eru $294 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Heilsuverndarmörk NO_2 fyrir klukkustundargildi er $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og gerir líkanið ráð fyrir að 11 klukkustundir á ári fari yfir þau mörk. Reglugerðin leyfir hins vegar að farið sé 18 sinnum á ári yfir þau mörk. Fjöldi klukkustunda sem eru yfir heilsuverndarmörkum NO_2 er því undir leyfilegum fjölda. Þó er ljóst að aukinni flugumferð fylgir aukning í styrk loftmengunarefna.

Styrkur loftmengunarefna verður mestur innan flugavallarsvæðins og í suðausturátt frá flugvelli. En ljóst er að talsverð aukning verður einnig á styrk NO_2 í byggð, sérstaklega í Heiðarhverfi og Ásbrú í Reykjanesbæ. Í því sambandi minnir Umhverfisstofnun á fyrstu málsgrein reglugerðar 920/2016 en þar segir m.a. að markmið reglugerðarinnar séu að: *“viðhalda gæðum andrúmsloftsins þar sem þau eru mikil en bæta þau ella er varðar brennisteinsdíoxíð, köfnunarefnisdíoxíð og köfnunarefnisoxíð, bensen, kolsýring, svifryk, blý og óson og halda loftmengun af völdum þessara efna í lágmarki og viðhalda þeim gæðum sem felast í hreinu og ómenguðu lofti”*.

Umhverfisstofnun bendir einnig á að nú er í gangi ferli við að uppfæra loftgæðatilskipun Evrópusambandsins. Samkvæmt þeim drögum sem liggja fyrir er m.a. verið að herða mörk fyrir köfnunarefnisdíoxíð. Þannig verða mörk fyrir

ársmeðaltal NO₂ lækkuð úr 40 µg/m³ niður í 20 µg/m³ og mörk fyrir sólarhringsmeðaltal lækkuð úr 75 µg/m³ niður í 50 µg/m³. Mörk fyrir klukkustund verða áfram 200 µg/m³ en leyfilegur fjöldi skipta yfir mörkum verður hins vegar lækkaður úr 18 skiptum niður í eitt skipti á ári. Því má búast við því að á einhverjum svæðum fari loftmengun yfir leyfileg mörk samkvæmt fyrirbyggjandi drögum. Umhverfisstofnun telur þörf á að kortleggja betur þau svæði þar sem loftmengun gæti farið yfir mörk samkvæmd fyrirbyggjandi drögum að nýrri loftgæðatilskipun. Gert er ráð fyrir að ný tilskipun taki gildi í Evrópusambandinu 1. janúar 2030.

Í hávaðalíkani fyrir svæðið sem gert er fyrir árið 2025 er gert ráð fyrir að hávaði fari upp í 65 Lden (dBA) á stóru svæði íbúðabyggðar í Reykjanesbæ. Hávaðamörkin í reglugerð 724/2008 fyrir flugumferð er 65 Lden fyrir íbúðarhúsnæði, dvalarrými og skólar á svæðum í nágreni þegar starfandi flugvalla. Ef gert er ráð fyrir að flugvöllurinn stækki meira og umferð aukist er fyrirsjáanlegt að hljóðstigið færist yfir í rautt sem er yfir hávaðamörkum í reglugerðinni. Einu mótvægisáðgerðirnar sem eru settar fram eru breyttir flugferlar sem þegar er farið að vinna eftir og því hætta á að einhver svæði fari yfir leyfileg mörk skv. reglugerð 724/2008 nema til komi einhverjar fleiri mótvægisáðgerðir.

Í skýrslunni er talað um að unnin verði úttekt á jarðvegsmengun á flugvallarsvæðinu áður en framkvæmdir hefjast, þar sem tekið verður mið af kröfum og viðmiðum í reglugerðinni og leiðbeiningum byggðum á henni. Það kemur einnig fram að ef mengunarefni mælast í jarðvegssýnum yfir viðmiðunarmörkum þarf að fjarlægja jarðveginn og meðhöndla á svæði sem hefur til þess leyfi. Mikilvægt er að hafa í huga að slíkar hreinsunaraðgerðir eru starfsleyfisskyldar til heilbrigðiseftirlitsins.

Virðingarfyllt

Sverrir Aðalsteinn Jónsson,
teymisstjóri

Axel Benediktsson,
sérfræðingur

Skipulagsstofnun
Bt. Jakob Gunnarssonar
Borgartúni 7b
105 Reykjavík
Jakob.Gunnarsson@skipulag.is

Dags. 5. maí 2023
Tilv. 5618-0-0005
Mál 2023-0088

Með erindi dags. 13. mars sl. óskaði Skipulagsstofnun eftir umsögn Veðurstofu Íslands um umhverfismat framkvæmda og áætlana vegna stækkunar Isavia á Keflavíkurflugvelli.

Umsögn Veðurstofu Íslands er sem hér segir:

Fram kemur í matsskýrslu að áhrif á grunnvatn eru talin talsvert jákvæð enda má gera ráð fyrir minna álagi á grunnvatn eftir framkvæmdir við afisingarsvæði.

Keflavíkurflugvöllur er á svæði grunnvatnshlotsins Rosmhvalanes 2 (104-115-2-G). Veðurstofan bendir á að í Vatnaáætlun Íslands 2022-2027 kemur fram að grunnvatnshlotið er annað tveggja vatnshlota landsins sem metið er í hættu. Á svæði grunnvatnshlotsins hefur verið margskonar athafnastarfssemi í áratugi, m.a. Keflavíkurflugvöllur, þéttbýli, nokkrir urðunarstaðir og ýmis mengandi starfsemi. Mengunin er bæði umfangsmikil og um afar fjölpætt mengunarefni að ræða. Má þar m.a. nefna þrávirk lífræn efni auk margskonar efna og efnasambanda sem ekki brotna niður í umhverfinu. Mengunin er því til staðar til lengri tíma. Stærri grunnvatnsbólum sem byggja forða sinn á grunnvatnshlotinu hefur vegna þessa verið lokað, vatnsból sem áður þjónustuðu sveitarfélög á svæðinu. Fram kemur í Vatnaáætlun að ef vatnshlot er skilgreint í hættu þarf að setja fram áætlun um vöktun sem og aðgerðir sem tryggja að vatnshlotin nái umhverfismarkmiðum.

Veðurstofan telur mikla framför felast í bættum aðbúnaði og líkur á mengunarslysum á flugrekstrarsvæðinu séu lámárkaðar með ýmsum aðgerðum og viðbúnaði. Jafnframt er mikilvægt skref að mengaður jarðvegur verið fjarlægður í ljósi eiginleika þeirra mengunarefna sem þar eru til staðar. Í skýrslunni kemur m.a. fram að núverandi mengunarvarnir við afisingu verða bættar með því að komið verður upp sérstöku afisingarsvæði fyrir flugvélar þar sem umfram afisingarvökva verður safnað og hann endurnýttur, í stað þess að afising fari fram við flugstöðina eins og nú er. Þegar kemur að rekstrartíma munu þessar ráðstafanir draga úr álagi á grunnvatn.

Veðurstofan telur æskilegt að skýra betur frá aðstæðum á fyrirhuguðu afisingarsvæði og hvernig komið verði í veg fyrir að vökvi sem notaður er við afisingu renni frá svæðinu eða dreifist um nærliggjandi umhverfi.

Jafnframt væri edlilegt að setja fram hvernig vakta skuli ástand grunnvatnsins, viðmið um mælingar og hvernig meta skal árangur þeirra aðgerða sem stefnt er að.

Veðurstofa Íslands bendir á að í stefnu stjórnvalda um aðlögun að loftslagsbreytingum, *Í ljósi loftslagsvárs*, er lögð áhersla á að samlegðaráhrif séu á milli mótvægisáðgerða til að draga úr losun og aðlögunaráðgerða vegna áhrifa loftslagsbreytinga.

Við mat á áhrifum framkvæmdarinnar og nánari útfærslu hennar, til dæmis hvað varðar lagnir, vegagerð og önnur mannvirki, er því mikilvægt að greina möguleg áhrif loftslagsbreytinga og afleiðingar þeirra og aðlögun að þeim til framtíðar.

Virðingarfyllt,

Árni Snorrason

Forstjóri Veðurstofu Íslands

Skipulagsstofnun
Borgartún 7b
105 REYKJAVÍK

Jakob Gunnarsson
Sérfræðingur, Svið umhverfismats
Jakob.Gunnarsson@skipulag.is

Umsögn vegna umhverfismatsskýrslu fyrir stækkun Keflavíkurflugvallar.

Vegagerðin hefur yfirfarið umhverfismatsskýrslu fyrir stækkun Keflavíkurflugvallar, sem unnin er af VSÓ ráðgjöf dags mars 2023.

Fram kemur í matsáætlun að fyrirhugaðar framkvæmdir í samgöngumálum eru í samræmi við stefnu stjórnvalda til næstu fimmtán ára, sem birt er í samgönguáætlun 2020-2034.

Vegagerðin telur að nægjanlega sé gerð grein fyrir framkvæmdinni í matsáætlun og telur að með samráði verði þeir þættir sem snúa að starfssviði Vegagerðarinnar tryggðir. Sérstakt samráð skal vera vegna almenningssamgangna, bílastæða og tenginga við þjóðveg.

Virðingarfyllt
f.h. Vegagerðarinnar
Rannveig María Jóhannesdóttir
Landfræðingur
Suðursvæði Vegagerðarinnar

Þetta skjal hefur verið samþykkt rafrænt

Síða 1/1

Vegagerðin
Suðurhraun 3
210 Garðabær
+354 522 1000
vegagerdin.is

vegagerdin
@vegagerdin.is